

હવામાન આગાહી આધારીત કૃષિ સલાહ બુલેટીન
દક્ષિણ સૌરાષ્ટ્ર ખેત આબોહવાકીય વિભાગ
તા. ૦૮-૦૪-૨૦૨૦ થી તા.૧૨-૦૪-૨૦૨૦

(ગ્રામીણ કૃષિ મૌસમ સેવા, કૃષિ હવામાન વિભાગ, જ.કૃ.યુ.
જૂનાગઢ અને ભારત હવામાન વિભાગ દ્વારા સંપન્ન)

હવામાન આગાહી આધારીત બુલેટીન: ૦૦૨ (૨૦૨૦-૨૧)

પાછલા અઠવાડિયાનું જૂનાગઢનું હવામાન

હવામાન પરીબળો		દક્ષિણ સૌરાષ્ટ્ર કૃષિ આબોહવાકીય વિસ્તાર
વરસાદ (મીમી)		૦૦૦.૦
મહત્તમ તાપમાન (°સે.)		૩૯.૮ - ૪૦.૮
લઘુતમ તાપમાન (°સે.)		૨૩.૦ - ૨૩.૧
ભેજ (%)	સવાર	૬૬ - ૭૦
	બપોરબાદ	૧૪ - ૧૭
પવનની ગતિ (કિમી/કલાક)		૪.૪ - ૪.૮

પત્રક-બ : જુલ્લાવાર હવામાન આગાહી (તા.૧૨-૦૪-૨૦૨૦ સુધી)

ભારત સરકારશ્રીના હવામાન વિભાગ તરફથી મળેલ હવામાન આગાહીની માહિતી અનુસાર અત્રેના ગ્રામીણ કૃષિ મૌસમ સેવા યોજના, જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ તરફથી જણાવવામા આવે છે કે દક્ષિણ સૌરાષ્ટ્ર ખેત આબોહવાકીય વિસ્તારના

૧.જૂનાગઢ:- જુલ્લામા આગામી તારીખ ૦૮/૦૪/૨૦૨૦ થી ૧૨/૦૪/૨૦૨૦ દરમ્યાન આકાશ મુખ્યત્વે આગામી પાંચ દિવસોમાં ચોખ્ખું રહેશે, આવતા પાંચ દિવસોમાં વરસાદ ની કોઈ શક્યતાઓ નથી. પવનની ઝડપ ૧૦ થી ૧૩ કીમી/કલાક રહેવાની શક્યતા રહેશે. આ સમયગાળામાં મહત્તમ તાપમાન ૪૦ - ૪૧ ડીગ્રી સેન્ટીગ્રેડ રહેશે તેમજ લઘુતમ તાપમાન ૨૦ થી ૨૧ ડીગ્રી સેન્ટીગ્રેડ રહેવાની સંભાવના છે.

૨.પોરબંદર:- જુલ્લામા આગામી તારીખ ૦૮/૦૪/૨૦૨૦ થી ૧૨/૦૪/૨૦૨૦ દરમ્યાન આકાશ મુખ્યત્વે આગામી પાંચ દિવસોમાં ચોખ્ખું રહેશે, આવતા પાંચ દિવસોમાં વરસાદ ની કોઈ શક્યતાઓ નથી. પવનની ઝડપ ૧૦ થી ૧૪ કીમી/કલાક રહેવાની શક્યતા રહેશે. આ સમયગાળામાં મહત્તમ તાપમાન ૩૪ થી ૩૬ ડીગ્રી સેન્ટીગ્રેડ રહેશે તેમજ લઘુતમ તાપમાન ૨૧ થી ૨૩ ડીગ્રી સેન્ટીગ્રેડ રહેવાની સંભાવના છે.

જુનાગઢ

હવામાન પરીબળો / તારીખ	દિવસ-૧ ૦૮-૦૪-૨૦૨૦	દિવસ-૨ ૦૯-૦૪-૨૦૨૦	દિવસ-૩ ૧૦-૦૪-૨૦૨૦	દિવસ-૪ ૧૧-૦૪-૨૦૨૦	દિવસ-૫ ૧૨-૦૪-૨૦૨૦
વરસાદ (મી.મી)	૦	૦	૦	૦	૦
મહત્તમ તાપમાન (સે.ગ્રે)	૪૦	૪૦	૪૧	૪૦	૪૧
લઘુત્તમ તાપમાન (સે.ગ્રે)	૨૦	૨૦	૨૦	૨૧	૨૧
વાદળની સ્થિતિ	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું
સવારના ભેજના ટકા	૮૬	૯૦	૮૫	૭૫	૬૧
બપોર બાદ ભેજના ટકા	૩૩	૪૧	૩૮	૩૭	૩૪
પવનની ગતિ (કિમી/કલાક)	૦૧૧	૦૧૧	૦૧૨	૦૧૦	૦૧૩
પવનની દિશા (ડીગ્રી)	૨૮૧	૨૮૧	૩૧૮	૩૩૭	૩૧૪
પોરબંદર					
વરસાદ (મી.મી)	૦	૦	૦	૦	૦
મહત્તમ તાપમાન (સે.ગ્રે)	૩૪	૩૪	૩૪	૩૫	૩૬
લઘુત્તમ તાપમાન (સે.ગ્રે)	૨૧	૨૧	૨૧	૨૨	૨૩
વાદળની સ્થિતિ	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું
સવારના ભેજના ટકા	૮૫	૮૯	૮૮	૮૨	૬૫
બપોર બાદ ભેજના ટકા	૫૦	૫૬	૫૪	૫૧	૪૨
પવનની ગતિ (કિમી/કલાક)	૦૧૦	૦૧૨	૦૧૪	૦૧૦	૦૧૪
પવનની દિશા (ડીગ્રી)	૨૬૭	૨૭૯	૩૦૬	૩૨૯	૩૪૪

દક્ષિણ સૌરાષ્ટ્ર ખેત આબોહવાકિય વિભાગ

- ❖ કોરોના (કોવીડ-૧૯) રોગચાળાની મહામારી ના લીધે, ખેડૂતમિત્રો એ ખેતર પર ખેતીની કામગીરી દરમિયાન ખેત સાધનો / ઓજારો અને ખેત મજૂરો સાથે એકબીજાથી સામાજિક અંતર રાખવું અને તે માટે ની સાવધાની અને સલામતી રાખવી તેમજ અગમચેતી જાળવવી.
- ❖ શિયાળુ પાકોની કાપણી થઈ ગયા બાદ આખા ખેતરનું અવલોકન કરી જમીનના નમુના લેવા અને પૃથ્થકરણ કરવા માટે લેબોરેટરીમાં મોકલી આપવા.

- ❖ સમયસર વાવેલ ઉનાળું પાકોમાં આંતરખેડ અને નીંદણની કામગીરી કરવી.
- ❖ પાકને સમયાંતરે પીયત આપવું.

પાકનું નામ	પાક અવસ્થા	રોગ / જીવાત / જાત	કૃષિ સલાહ
ઉનાળું મગફળી	ફૂલ / સુયા અવસ્થા	-	<ul style="list-style-type: none"> ❖ પાકને સમયાંતરે પીયત આપવું. ❖ થ્રીપ્સના નિયંત્રણ માટે પ્રોફેનોફોસ ૨૦ મી.લી. અને લીંબોળીનું તેલ ૫૦ મીલી અથવા લીંબોળીના મીંજનું ૫ ટકા અર્કનું દ્રાવણ ૫૦૦ મીલી ૧૦ લી. પાણીમાં મિશ્ર કરી છંટકાવ કરવો. ❖ ઉનાળું મગફળીના પાકમાં આંતરખેડ અને નીંદણની કામગીરી કરવી.
ઉનાળું તલ	વૃદ્ધિ / ફૂલ	-	<ul style="list-style-type: none"> ❖ પાકને સમયાંતરે પીયત આપવું. ❖ તલના પાકમાં કથીરીના નિયંત્રણ માટે ડાયકોફોલ ૨૦ મીલી અથવા ૧૭ ગ્રામ દ્રાવ્ય ગંધક ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો. જરૂર જણાય તો બીજો છંટકાવ ૧૫ દિવસ પછી કરવો. ❖ ઉનાળું તલના પાકમાં આંતરખેડ અને નીંદણની કામગીરી કરવી.
ઉનાળુ મગ	વૃદ્ધિ	-	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ઉનાળુ મગના પાકને સમયાંતરે પીયત આપવું. ❖ સમયસર વાવેલ ઉનાળુ મગના પાકમાં આંતરખેડ અને નીંદણની કામગીરી કરવી.
ઉનાળુ અડદ	વૃદ્ધિ	-	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ઉનાળુ અડદ ના પાકને સમયાંતરે પીયત આપવું. ❖ સમયસર વાવેલ ઉનાળુ અડદના પાકમાં આંતરખેડ અને નીંદણની કામગીરી કરવી.
ડુંગળી	દડા અવસ્થા / પરિપક્વતા	-	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ડુંગળીમાં પાકને ગાઠીયાના વિકાસ સમયે પીયત આપવું.
આબાં	ફળ અવસ્થા	ભુકીછારા	<ul style="list-style-type: none"> ❖ આબાંમાં ભુકીછારા ના નિયંત્રણ માટે ૧૦ લી. પાણીમાં ૩૦ ગ્રામ દ્રાવ્ય ગંધક + કેરેથોન ૪૮ % ઈ.સી. ૧૦ મીલી દવાનો છંટકાવ કરવો. ❖ કેરી સોપારી જેવડા કદની થાય એટલે ૨૦ પી.પી.એમ. એન.એ.એ. અને ૨% યુરીયા ના દ્રાવણનો છંટકાવ કરવાથી કેરી ખરતી અટકે છે અને ફળના કદમાં વધારો થાય છે.

શાકભાજી	વૃદ્ધી/ફુલ/ ફળ	-	<ul style="list-style-type: none"> ❖ વેલાવાળા શાકભાજીના પાકમાં પાન કોરીયાનો ઉપદ્રવ ટાળવા માટે મુખ્ય પાકની ફરતે દિવેલા તથા ગલગોટાનુ વાવેતર કરવાથી તેનુ નિયંત્રણ કરી શકાય છે જો ઉપદ્રવ વધુ જોવા મળે તો ૧૦ મીલી મીથાઈલ ઓ ડેમેટોન (૨૫ ઈસી) અથવા ૧૦ મીલી ડાયમીથોએટ (૩૦ ઈસી) ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો ત્યાર બાદ પછીથી બીજો છંટકાવ ૧૫ દિવસ પછી કરવો. ❖ શાકભાજીના પાકમાં ચુસીયા પ્રકારની જીવાતના નિયંત્રણ માટે લીબોળીનુ તેલ ૫૦ મીલી અથવા લીબોળીનુ મીજનુ ૫ ટકા અર્કનુ દ્રાવણ ૫૦૦મીલી ૧૦ લી. પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો. જો વધુ ઉપદ્રવ હોય તો એસીટામ્રાપ્રીડ ૨૦ ટકા ૫ ગ્રામ/૧૦લી. અથવા દ્રાયઝોફોસ ૪૦ ટકા ૨૦ મીલી/ ૧૦ લી.પાણીમાં મીશ્ર કરી છંટકાવ કરવો. ❖ મરચીના પાકમાં થ્રીપ્સના નિયંત્રણ માટે ૨૦મીલી પ્રોફેનોફોસ અને લિમ્બોળીનુ તેલ ૫૦ મીલી ૧૦ લીટર પાણી મિશ્રણ કરી છાંટવી. ❖ શાકભાજીના પાકની રોપણી બાદ ચુસીયા પ્રકારની જીવાતના નિયંત્રણ માટે દાણાદાર ફોરેટ ૧૦ જી છોડ દીઠ ૨ ગ્રામ મુજબ આપીને પીયત આપવુ. ❖ મરચીના પાકમાં વાઈરસના કારણે પીળા થઈ કુકડાઈ ગયેલ છોડ ઉપાડી જમીનમાં દાટી નાશ કરવો અને ૫ મીલી ઈમીડાક્લોપ્રાઈડ ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો. ❖ રીંગણ અને ટમેટાના ફળ અને અને ડોકાની ઈયળોનો ઉપદ્રવ જણાય તો નુકશાન પામેલ ફળ અને ડોકાને તોડીને જમીનમા દાટી દેવા અને રીનાક્ષીપાયર દવા ૩મીલીદવા ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો. ❖ રીંગણ અને ટમેટાના પાકમા ફળમાખીના નિયંત્રણ માટે એસીટેમાપ્રીડ ૨૦ ટકા ૫ગ્રામ દવા ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો. ❖ શાકભાજી ને સમયસર ઉતારી ગ્રેડીંગ કરી બજારમાં મુકવા.
પશુપાલન	-	-	<ul style="list-style-type: none"> ❖ પશુઓને યોગ્ય આહાર આપવો અને પશુઓના રહેઠાણ ચોખ્ખા રાખવા. ❖ માખી મચ્છરથી રક્ષણ માટે ફીનાઈલ છાટવુ.

			<ul style="list-style-type: none"> ❖ પશુઓને યોગ્ય આહારમાં ખનિજયુક્ત મિશ્રણ સાથે સંગ્રહિત ચારા આપો. ચારા ને સલામત સ્થળે સંગ્રહિત કરવો જોઈએ. ❖ ચારા માટે ચાફ કટર વાપરો. ❖ પશુઓમાં ઈતરડીના નિયંત્રણ માટે ડેલ્ટામેથ્રીન અથવા એમીટાઝ ૨ મીલી/ ૧ લીટર પાણીમાં નાખીને છાટવી. ❖ દુધાળા પશુઓના આઉને ઝીંક ઓક્સાઈડ અથવા બોરીક પાવડરથી બરાબર સાફ કરવા.
--	--	--	---

JUNAGADH

Phone: 0285-2670139

Date: 07-04-2020

Agromet Advisory Service bulletin. No. 002 (2020-21)

Significant weather for the preceding week

Rain fall (mm)		0
Maximum temperature (°C)		39.8 – 40.8
Minimum temperature (°C)		23.0 – 23.1
Relative Humidity (%)	Morning	66 - 70
	Afternoon	14 - 17
Wind speed (Kmph)		4.4 – 4.8
Cloud cover (okta)		0

(Period from 08 to 12 April, 2020)

Weather forecast for Junagadh Dist. until 08:30 hrs of 12-04-2020

Parameters	Day-1 08-04- 20	Day-2 09-04-20	Day-3 10-04- 20	Day-4 11-04- 20	Day-5 12-04- 20
Rain fall (mm)	0	0	0	0	0
Maximum temperature °C	40	40	41	40	41
Minimum temperature °C	20	20	20	21	21
Cloud cover (Okta)	0	0	0	0	0

RH I % (Morning)	86	90	85	75	61
RH II % (After noon)	33	41	38	37	34
Wind speed (Km/h)	011	011	012	010	013
Wind direction(Deg)	281	281	318	337	314

Agro meteorological Advisories

General Advice	Rain fall Temperature RH (%) Wind Direction and Wind Speed	<p>There is forecasting of no rainfall during next five days.</p> <p>Maximum and minimum temperature likely to be in range of 40 - 41°C and 20 - 21°C, respectively.</p> <p>The Relative Humidity is likely to be in the range of 90 – 33 %.</p> <p>Direction and speed of wind is likely to be W & NW and 10 - 13 km/h, respectively.</p>
-----------------------	---	---

- ❖ **Due to pandemic of CORONA (COVID-19), Farmers should maintain social distancing and safety precaution while handling farm machines and labour in the field.**
- ❖ **After harvesting of *rabi* crops, take the soil samples and send to the soil testing laboratory for the soil analysis.**
- ❖ **Carry out weeding and inter culturing operations in timely sown summer crops.**
- ❖ **To apply irrigation to the crops at regular interval.**

Crop	Variety/ Pest/Insect	Stage	Agro met Advisories
Summer Groundnut	Thrips	Flowering / Pegging	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apply irrigation to the crop at the regular interval. ➤ For control of thrips spray neem seed extract 5% and profenofos 20 ml in 10 liters of water at 10 days interval. ➤ Carry out weeding and inter culturing operations in summer groundnut.

Summer Sesame	Thrips	Vegetative / Flowering	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apply irrigation to the crop at the regular interval. ➤ For control of thrips spray neem seed extract 5% and profenofos 20 ml in 10 liters of water at 10 days interval. ➤ Carry out weeding and inter culturing operations in summer sesame.
Summer green gram	-	Vegetative	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apply irrigation to the crop at the regular interval. ➤ Carry out weeding and inter culturing operations in timely sown green gram.
Summer black gram	-	Vegetative	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apply irrigation to the crop at the regular interval. ➤ Carry out weeding and inter culturing operations in timely sown black gram.
Onion	-	Bulb Development / Maturity	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apply irrigation to the crop at the bulb development stage.
Mango	-	Fruiting	<ul style="list-style-type: none"> ➤ For the control of powdery mildew, spray 30 gm sulphur + 48 % EC carethon 10 ml in 10 liter of water. ➤ Spray 20 PPM NAA and 2 % urea solution for the control of stops fruit break and increase the fruit size.
Vegetable crops	-	Sowing/ Flowering/ Fruiting	<ul style="list-style-type: none"> ➤ For the control of leaf webber in fruit leafy vegetable, sowing of trap crop (castor and galgota) around the vegetable crop. For the heavy incidence spray 10 ml methyl O demeton (25 EC) Or 10 ml diamethoate (30 EC) in 10 liter of water.

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ For the control of thrips and white fly, spray neem seed extract 500 ml or neem seed oil 50 or neem oil 40 ml and acetamiprid 20 % SP@ 5.0 gm / 10 lit of water at 15 days interval. ➤ For the control of thrips in chilli, spray 20 ml profenophos in 10 litres of water. ➤ For the control of fruit and shoot borer, spray neem seed extract 5 % or neem seed oil 50 ml and acetamiprid 20 % SP@ 5.0 gm / 10 lit of water at 15 days interval. ➤ Rouging of viral infested crop should be done in chilli. Infected plants should be uprooted and buried in the soil. After rouging, spraying of 5 ml Imidacloprid per 10 litre of water is advised for control the vector, when sky remains clear. ➤ Apply regular irrigation at 6 to 8 days to the crop at the flowering and fruiting stage. ➤ In brinjal and tomato crops constant monitoring of borers by using pheromone traps 4-6 per acre is advised, for the control of fruit borer, spray reenaxipayar @ 3.0ml in 10 lit of water. ➤ In brinjal and tomato crops, for the control of fruit fly, spray acetemaprid 5.0 ml in 10 lit of water. ➤ Keep vegetable crop weed free, apply irrigation regularly and send vegetable fruit to the market often grading.
--	--	---

Livestock	-	-	<ul style="list-style-type: none"> ➤ To provide adequate food and keep the animals clean shed. ➤ Spray phenyl in the animal shed to avoid flies and mosquitoes. ➤ Give stored fodder with mineral mixture. Fodder should be stored at safe place. ➤ Feed silage & hay material along with concentrate feed. ➤ Use chaff cutter for fodder. ➤ For the control of tick and other parasites, spray deltemethrin or aemitaz 2 ml in 1 litre of water. ➤ Udder of milking animals must be properly clean with zinc oxide or boric powder.
------------------	---	---	---

PORBANDAR

Phone: 0285-2670139

Date: - 07-04-2020

Agromet Advisory Service bulletin. No. 002 (2020-21)

(Period from 08 to 12 April, 2020)

Weather forecast for Porbandar Dist. until 08:30 hrs of 12-04-2020

Parameters	Day-1 08-04-20	Day-2 09-04-20	Day-3 10-04-20	Day-4 11-04-20	Day-5 12-04-20
Rain fall (mm)	0	0	0	0	0
Maximum temperature °C	34	34	34	35	36
Minimum temperature °C	21	21	21	22	23
Cloud cover (Okta)	0	0	0	0	0
RH I % (Morning)	85	89	88	82	65
RH II % (After noon)	50	56	54	51	42
Wind speed (Km/h)	010	012	014	010	014
Wind direction(Deg)	267	279	306	329	344

Agro meteorological Advisories

General Advice	Rain fall	There is forecasting of no rainfall during next five days.
	Temperature	Maximum and minimum temperature likely to be in range of 34 - 36°C and 21 - 23°C, respectively.
	RH (%)	The Relative Humidity is likely to be in the range of 89 – 42 %.
	Wind Direction and Wind Speed	Direction and speed of wind is likely to be W & NW and 10 – 14 km/h, respectively.

- ❖ **Due to pandemic of CORONA (COVID-19), Farmers should maintain social distancing and safety precaution while handling farm machines and labour in the field.**
- ❖ **After harvesting of rabi crops, take the soil samples and send to the soil testing laboratory for the soil analysis.**
- ❖ **Carry out weeding and inter culturing operations in summer crops.**
- ❖ **To apply irrigation to the crops at regular interval.**

Crop	Variety/ Pest / Insect	Stage	Agro met Advisories
Summer Sesame	Thrips	Vegetative / Flowering	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apply irrigation to the crop at the regular interval. ➤ For control of thrips spray neem seed extract 5% and profenofos 20 ml in 10 liters of water at 10 days interval. ➤ Carry out weeding and inter culturing operations in summer sesame.
Summer green gram	-	Vegetative	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apply irrigation to the crop at the regular interval. ➤ Carry out weeding and inter culturing operations in timely sown green gram.
Summer black gram	-	Vegetative	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apply irrigation to the crop at the regular interval.

			➤ Carry out weeding and inter culturing operations in timely sown black gram.
Onion	-	Bulb development / Maturity	➤ Apply irrigation to the crop at the bulb development stage.
Mango	-	Flowering / Fruiting	<ul style="list-style-type: none"> ➤ For the control of powdery mildew, spray 30 gm sulphur + 48 % EC carethon 10 ml in 10 liter of water. ➤ Spray 20 PPM NAA and 2 % urea solution for the control of stops fruit break and increase the fruit size.
Vegetable crops	-	Sowing/ Flowering/ Fruiting	<ul style="list-style-type: none"> ➤ For the control of leaf webber in fruit leafy vegetable, sowing of trap crop (castor and galgota) around the vegetable crop. For the heavy incidence spray 10 ml methyl O demeton (25 EC) Or 10 ml diamethoate (30 EC) in 10 liter of water. ➤ For the control of thrips and white fly, spray neem seed extract 500 ml or neem seed oil 50 or neem oil 40 ml and acetamidrid 20 % SP@ 5.0 gm / 10 lit of water at 15 days interval. ➤ For the control of thrips in chilli, spray 20 ml profenophos in 10 litres of water. ➤ For the control of fruit and shoot borer, spray neem seed extract 5 % or neem seed oil 50 ml and acetamidrid 20 % SP@ 5.0 gm / 10 lit of water at 15 days interval. ➤ Rouging of viralinfested crop should be done in chilli. Infected plants should be uprooted and buried in the soil. After rouging, spraying of 5 ml

			<p>Imidacloprid per 10litre of water is advisedfor control thevector, when sky remains clear.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Apply regular irrigation at 6 to 8 days to the crop at the flowering and fruiting stage. ➤ In brinjal and tomato crops constant monitoring of borers by using pheromone traps 4-6 per acre is advised, for the control of fruit borer, spray reenaxipayar @ 3.0ml in 10 lit of water. ➤ In brinjal and tomato crops, for the control of fruit fly, spray acetemaprid 5.0 ml in 10 lit of water. ➤ Keep vegetable crop weed free, apply irrigation regularly and send vegetable fruit to the market often grading.
Livestock	-	-	<ul style="list-style-type: none"> ➤ To provide adequate food and keep the animals clean shed. ➤ Spray phenyl in the animal shed to avoid flies and mosquitoes. ➤ Give stored fodder with mineral mixture. Fodder should be stored at safe place. ➤ Feed silage & hay material along with concentrate feed. ➤ Use chaff cutter for fodder. ➤ For the control of tick and other parasites, spray deltemethrin or aemitaz 2 ml in 1 litre of water. ➤ Udder of milking animals must be properly clean with zinc oxide or boric powder.